

דין התורה

- (א) על כתובתו (ב)
- (ג) על כתובתו (ד)
- (ה) שיר ארז ס' ס' (ס"ד)
- (ו) ת"ש ס' ס' (ס"ד)
- (ז) חלמי אבנא וצרת (בתורה הלכות)

על כתובתו (א)

רבי מאיר אומר לכל הפוח' לחולה במאחרים ולאכנה כמנה דרי' זו בעילת זנות:

ע"ש

אירכס כתובתה - שטר כתובתה: זו דברי ר"ם. לאמר לעיל כל הפוח' לחולה ממאחרים ואפי' בתפלה והתנאי בעל קרי' לה בעילת זנות משום דלא סמכא דעתה והכא נמי ל"מ הוא דאמר לשהת אזהר שחברה שטר כתובתה ואפי' אית לה דלא מפסדא בהי' דנביח בתנאי כ"ד מיהא לא סמכא דעתה דאמרי כי תבענא ליה אמר פרעתיך הלך בעילת זנות היא: אכל חכמים אומרים כו'. דלית לן למיתש משום ממך דעתא דקיהוי בעילת זנות: בגיורתי: בדבר שהא ממאיר על דבר תורה בלאוור והיתר על ידי גזירת דבריהם: אי סבי זיל כחוב נפ' כתובה אחריתי והא דאמרינן (ע"ל דף נ"ה) לא כתב לה כתובה בחולה גובה מתחיים ורקיעין כ"מ התם במקום שאין כותבין כתובה דכילאו להתנאי קח סמכי אז נמי במקום שכותבין וגובה ל"מ מיהו בעילת זנות בלאוור היא:

על כתובתו (ז)

אירכס כתובתה אתו לקמה דרב יוסף אמר לרו הבי אמר רב יהודה אמר שמואל זו *דברי ר' מאיר אבל חכמים אומרים כושהא אדם את אשתו שחיים ושלוש שנים בלא כתובה אמר ליה אביי והא אמר *רב נחמן אמר שמואל הלכה כרבי מאיר בגיורתי או הכי יזיל כתוב לה

ע"ש ארז ארז ס' ס'

ת"ש ס' ס' (ס"ד)

שאיין אומרי' שתי קדושות על כוס אחד. ויש נוהגין בחופה מטעם זה שלא לומר שבע ברכות על כוס ברכת המזון אלא מביאין כוס אחר ואין מברכין על השני כפי"ג כיון שכבר בירך על כוס ברכת המזון כי אין כוון לבדך פעמים אך רביט משולם היה לומר הכל על כוס אחד דלא דמי לברכת המזון וקידוש דתרי מיילי יניחו כדאמרי' בסמוך אבל הכא חדא מלתא היא דברכת המזון גורם לברכת יישובין וברכת אירוסין ויישובין נהגו לומר על שתי כוסות ופעמא דרגילים זה בלא זה כדאמר בתפלות (י' ז): מברכין ברכת האירוסין בבית אירוסין וברכת חתנים בבית חתנים ועוד דנהגו לקרות כתובה בינתיים והוי הפסק ולכן מתקונים ולכן לרי"ך ב' טעות:

- ג' אם כתב לה כתובה ונאבדה (א) או שמחלה לו [א*] ט' (יג) י"ד (ודוקא) שכתבה לו התקבלתי
- ח' כתובתי, י (יד) ט' צריך לכתוב אחרת בעיקר
- ט' הכתובה, 'שאסור לאדם לשהות עם אשתו שעה אחת בלא כתובה: הנה טו' עיר שצנשה כרכוס [1] או שגלו מן העיר ואזדו הנשים הכתובות שלהם, נריכיס לחדש [לנשותיהם כמזומיהם, (טו) אף על פי שיש לומר שמה ימצאו אחר כך כמזומיהם או יחזרו [2] להם, מכל מקום מאחר שהכתובות בחוקת אזדוות (טז) נריכיס כמזומת אחרות.

ע"ש חלמי אבנא וצרת (מאכו כתובה הלכות)

וכעין זה מצאתי גם בספר תשובות ופסקים מאת חכמי אשכנז וצרפת סי' קכט: "נראה לש"ר: מנהג קדמונינו להקרות את הכתובה זקני העיר וחכמיה לידע אם נכתבה על היושר ואין לומר לסופר שיביאנה לפני הרב קודם שיכנסו הקהל ולחוש מפני טורח, אין לסתור המנהג, כי מנהג אבותינו תורה היא, והבין מורי בו, כי מתחילתה נתקן, כי יש כמה עדים שחותמין על הכתובה שאין יודעין מה טיבה או מה כתיב בה, לפיכך כשרואין שקורין אותה זקני העיר ומדקדקין עליה סומכין עליהן העדים בלי חשש שאין בה עול וכדאמרינן בפ"ב דגיטין (דף יט:): רב נחמן קרו קמיה ספריה דייני וחתים, ודוקא רב נחמן וספרי דייני דאית להו אימתא אבל איניש אחרינא לא, והני שקורין את הכתובה אינן אלא חכמים ונבונים בתורה ואית להו אימתא דקודשא בריך הוא, ומכל מקום אי איכא אינשי דידיעי למקרי, לית למחתם הנהו דלא ידיעי בטיב הכתובה". ונבאמת מדברי התוס' בפסחים דף קב: ועוד רבוותא נראה לכאורה שתקנו קריאת הכתובה כדי לעשות הפסק בין שני הכוסות עיי"ש, ואפשר דתרוויהו איתגנייהו ביה, ועיין היטב בשו"ת הרשב"א ח"ג סי' מ.